

Foto Tineke de Lange

Vakbondswerk gevaarlijker

Het afgelopen jaar werden wereldwijd 528 vakbondsleden vermoord in zeventien landen. Dit is twee keer zoveel als in het jaar daarvoor. De meeste doden vielen in Algerije, waar meer dan driehonderd vakbondsleden het slachtoffer werden van geweld. Trieste tweede op de dodenlijst is Colombia met 176 vermoorde vakbondsleden.

Dat blijkt uit het jaarlijkse 'Vakbondsrechten overzicht' dat het Internationaal Verbond van Vrije Vakverenigingen (IVVV) op 14 juni in Genève heeft bekendgemaakt. Volgens het overzicht is in 98 van de circa honderdvijftig landen van de wereld sprake van schending van vakbondsrechten. Het IVVV wijt de verslechtering van de situatie mede aan de verscherpte internationale concurrentie en handelsoorlogen tussen landen.

Arrestaties

In 1994 telde het IVVV nog 91 landen waar men het niet zo nauw neemt met het recht van werknemers om zich te organiseren in

vakbonden en vervolgens collectief te onderhandelen over lonen en arbeidsvoorwaarden. In 1993 en 1992 ging het nog om 84, respectievelijk 52 landen.

De grootste internationale van vakorganisaties constateert een trend naar toenemend overheidsingrijpen in vakbondsrechten. Afgelopen jaar werden 4.300 mensen gearresteerd in verband met vakbondsactiviteiten. Het jaar daarvoor waren dit er nog 3.890.

Het IVVV maakt zich grote zorgen over de rechten van jonge vrouwen in de Vrijhandels-zones. In veel van deze zones zijn vakbonden en stakingen officieel verboden. In de Dominicaanse republiek lijken deze zones nog het meest op concentratiekampen, aldus het IVVV-overzicht. Vrouwen die niet snel genoeg werken moeten voor straf uren blijven staan met een stoel boven hun hoofd, of worden ingespoten met amfetamine zodat ze 48 achter elkaar kunnen blijven werken. Bij het IVVV zijn 190 vakcentrales aangesloten in 135 landen. Samen vertegenwoordigen ze wereldwijd 127 miljoen arbeiders.

FNV naar Peking

De vakcentrale FNV heeft van de Verenigde Naties de status van 'waarnemer' gekregen voor de Vierde Wereldvrouwenconferentie die in september in Peking plaatsvindt.

Dit betekent dat de als nationale organisatie FNV twee afgevaardigden mag sturen om de officiële conferentie bij te wonen. Annet Tesselaar (vrouwen en ontwikkeling) en Ans Pelzer (vrouwensecretariaat) zullen de FNV in China vertegenwoordigen.

Repressie kinderarbeid-activisten Pakistan

In brandbrieven aan de minister-president van Pakistan en minister van Buitenlandse Zaken Van Mierlo uiten een aantal Nederlandse maatschappelijke organisaties hun bezorgdheid over de arrestatie van medewerkers van de onafhankelijke Pakistaanse organisatie BLLF, die zich inzet voor de bestrijding van kinderarbeid.

De FNV, Kinderen in de Knel, de Landelijke India Werkgroep en Unicef Nederland maken zich vooral zorgen over het lot van de journalist Zafaryab Ahmad. Ahmad wordt sinds 5 juni vastgehouden door de Federal Investigation Agency op beschuldiging van opruiing en staatsgevaarlijke activiteiten. Volgens Amnesty International werd bij zijn arrestatie geweld gebruikt. Ahmad is bovendien hartpatiënt en moet daarvoor de nodige medische behandeling krijgen, aldus de vier organisaties. Ahmad werkt als journalist voor het blad 'The News' in Lahore en zet zich in voor het Bonded Labour Liberation Front (BLLF), waarin ook het onlangs vermoorde jongetje Iqbal Masih (12) actief was.

Moeder

Het Federal Investigation Bureau zegt nu dat Ahmad de moord op Iqbal Masih misbruikt om de zakelijke belangen van Pakistan schade toe te brengen en beschuldigt hem van samenzwering met 'buitenlandse personen'. Het BLLF heeft meteen na de moord op Iqbal een grondig onderzoek geeist en het vermoeden geuit dat tapijtfabrikanten bij de moord betrokken zouden zijn.

Op 7 juni zijn bovendien drie andere medewerkers van het BLLF gearresteerd. Volgens onbevestigde berichten zouden ook dertien familieleden van Iqbal Masih zijn opgepakt. Onder de gearresteerden zou zich ook de moeder van Iqbal bevinden. De voorzitter van het BLLF, Ehsanullah Khan is in staat van beschuldiging gesteld en inmiddels naar het buitenland gevlucht. Namens de vier organisaties vraagt FNV-voorzitter Johan Stekelenburg de Pakistaanse premier Benazir Bhutto op te houden met het in

een kwaad daglicht stellen van de beweging die zich in Pakistan inzet voor de bestrijding van kinderarbeid. De arrestaties dragen niet bepaald bij tot een beter imago van de Pakistaanse tapijtindustrie in de ogen van de Amerikaanse en Europese consument. Stekelenburg herhaalt zijn pleidooi voor een onafhankelijk onderzoek naar de moord op Iqbal Masih.

Eerste tapijten

De eerste twintigduizend handgeknoopte Indiase tapijten met een kindvriendelijk keurmerk zijn in Duitsland inmiddels te koop.

De tapijten zijn gegarandeerd zonder kinderarbeid tot stand gekomen en worden verkocht door grote warenhuizen en postorderbedrijven als Karstadt, Neckermann en Quelle. Het keurmerk garandeert bovendien dat werknemers tenminste het minimumloon krijgen. Het keurmerk wordt beheerd door de vorig jaar in New Delhi opgerichte Rugmark Foundation. Inmiddels heeft de stichting vijf inspecteurs in dienst.

Eind april hadden zo'n dertig tapijtfabrikanten en -exporteurs het recht om het keurmerk te voeren. De stichting verwacht dat dit binnen enkele maanden oploopt tot zeker honderd deelnemers en dat de goedgekeurde tapijten dit jaar al vijftien tot twintig procent van de totale Indiase productie zullen uitmaken. In Nederland duren de onderhandelingen met importeurs en grootwinkelbedrijven nog voort.

